

**ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา**
โกสินธุ์ สมุทรกลาง* นิพิฐพนธ์ สนิทเหลือ อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ และ วรศนันท์ เดชปานประสงค์
**RELATIONSHIP BETWEEN PARTICIPATORY MANAGEMENT AND INSURANCE
OPERATIONS. QUALITY WITHIN PRIVATE EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER
THE MINISTRY OF EDUCATION OF NAKHON RATCHASIMA.**

Kosin Samutklang*, Nipitpholt Sanitlou, Anusorn Nampradit and Warisanan Dechpanprasong

E-mail: kosin3305@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 20 ธันวาคม 2564

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 8 เมษายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 19 กุมภาพันธ์ 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 354 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา จากประชากรครูจำนวน 4,426 คน สถานศึกษาจำนวน 116 แห่ง ในปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.969 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม

ความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy}=.673$)

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพ การประกันคุณภาพภายใน การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study participation in the implementation of quality assurance within school facilities in accordance with the opinion of teachers in private school facilities under the Nakhon Ratchasima Office of Education. 2) to study the implementation of quality assurance within school facilities in accordance with the opinions of teachers in private schools under the Nakhon Ratchasima Office of Education. And 3) To study the relationship between participation and the implementation of quality assurance within school facilities according to the opinion of teachers in private schools under the Nakhon Ratchasima Office of Education. The sample groups used in the research are the number of teachers in private school facilities under the Nakhon Ratchasima Office of Education is 354 It was obtained by determining the sample size according to Craggsy and Morgan's schedule and then performing topographical randomization according to the school size of the 4,426 teachers' population, 116 educational facilities were established in the 2020 school year the tool used for research as a questionnaire has three characteristics Checklist Type Estimating scale and Open-ended It has a confidence value of 0.969. Statistics used for data analysis include percentage, mean, standard deviation, and hypothesis test using Pearson-type correlation coefficient values. The hypothesis was tested by using Pearson Correlation Coefficient.

The research results revealed that :

1. Participation in quality assurance operations within schools, in accordance with the opinion of teachers in private schools, schools in the system, under the Nakhon Ratchasima Office of Education, is overall high.
2. Quality assurance operations within schools, in accordance with the opinion of teachers in private schools, schools in the system, under the Nakhon Ratchasima Office of Education, are overall high.
3. The relationship between participation and performance of quality assurance within school facilities according to the opinion of teachers in private schools, schools in the

system, under the Nakhon Ratchasima Office of Education, was statistically significantly positive at 01 and relatively high ($r_{xy} = .673$).

Keywords: Quality insurance, Internal Quality Assurance, Participatory Administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเอกชนในระบบที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 4 ระดับด้วยกัน ดังนี้ ระดับสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 70 โรงเรียน ระดับสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 36 โรงเรียน ระดับสถานศึกษาขนาดใหญ่และระดับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 8 โรงเรียน (กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา: 2564) ข้อมูลและสถิติครูและจำนวนสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในระบบในสังกัดมีทั้งโรงเรียนที่ทำการสอนในระดับการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับการศึกษาระดับภาคบังคับ และระดับการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 114 โรงเรียน ทุกโรงเรียนได้ยึดหลักการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการการศึกษาให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดเอาไว้ ทำให้ระบบการบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก ทั้งที่บริบทของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน มีทั้งความแตกต่างทางด้านความพร้อมในการประเมินภายในจากต้นสังกัด และความพร้อมในการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินรอบที่ (องค์การมหาชน) 1-3 ที่แตกต่างกัน แต่มีผลการประเมินที่มีความแตกต่างกันไม่มากนัก ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ผลการประเมินจากต้นสังกัดและจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำให้ผู้วิจัยมีความสงสัยในการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียน ที่สามารถส่งผลให้การประกันคุณภาพของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ จากการค้นคว้าแสดงให้เห็นว่าขนาดของโรงเรียนไม่ใช่อุปสรรคในการรับการประเมินสถานศึกษาจากภายในและภายนอก ปัจจัยที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของการประเมินแต่ละโรงเรียน น่าจะเกิดจากการบริหารจัดการของแต่ละโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกัน เป็นประเด็นสำคัญ (กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา พศ..2563)

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการและหลักการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยเฉพาะกระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งน่าจะส่งผลต่อผลการประเมินภายในและภายนอกของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายและทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถนำมาอ้างอิง และนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การประเมินภายในและภายนอกของโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในระบบที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในสังกัดสำนักงาน

ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา มีผลการประเมินรอบที่ 1-3 ที่อยู่ในระดับไม่แตกต่างกันมากนัก

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นงานที่สำคัญ และเป็นงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษา จะต้องเอาใจใส่ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างความพึงพอใจ และความมั่นใจ ของผู้ปกครอง และชุมชนในเขตพื้นที่ให้บริการด้านการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ส่งผลให้การบริหารงานและการดำเนินงานของสถานศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของครู ในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความเห็นของครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยมีขอบเขตของเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 การมีส่วนร่วม สืบเคราะห์จากแนวคิดและหลักการของ ธร สุนทรายุทธ (2551: 57) กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 11) ถวิล เกษสุพรรณ (2552: 21) เมตต์ เมตต์การุญจิต (2553: 49) ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2553: 64-65) จินตวิทย์ เกษมสุข (2554: 3-4) เจริญ ราชโสภา (2554: 8-9) ประเสริฐศักดิ์ เหมนไธสง (2559: 65-66) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff. 1980: 219-220) และ ชาติด วาชิฟ และคณะ (Shadid, W. and et al. 1982) ได้ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สืบเคราะห์จากกฎกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 3-7) กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: 22-35) และ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: 1-5) ได้ 6 ด้าน ดังนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผลการดำเนินการ และการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเอง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4,426 คน (ข้อมูลจาก กลุ่มส่งเสริมการศึกษา เอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา, 2563)

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากรโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง ครู จำนวน 354 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

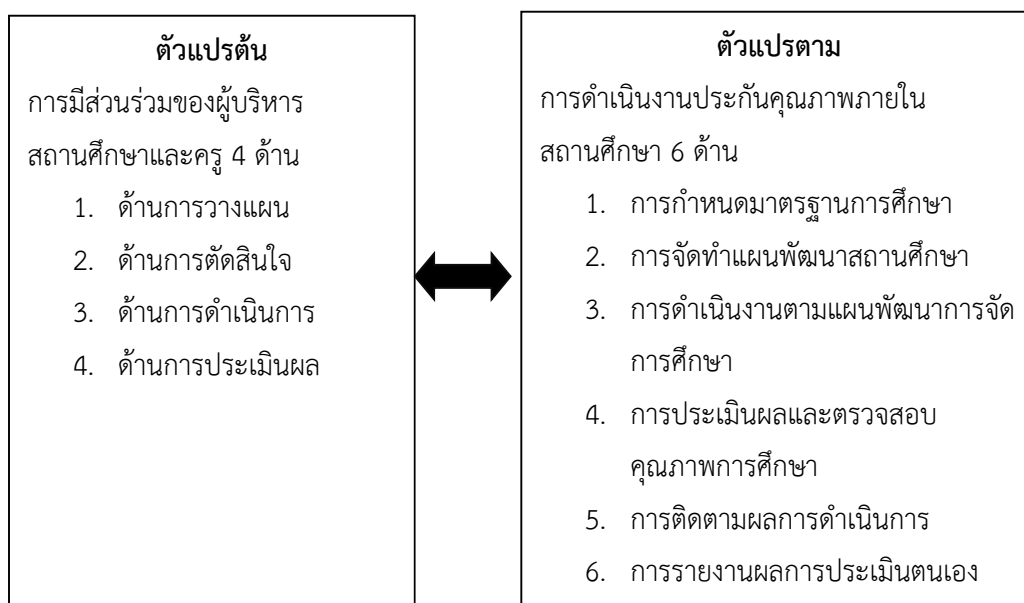
กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนารอบในการวิจัยดังนี้

1. การมีส่วนร่วม ศึกษาทฤษฎี ความหมาย องค์ประกอบ และประโยชน์ จากแนวคิดของ ธร สุนท รายุทธ (2551: 57) กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 11) ถวิล เกษสุพรรณ (2552: 21) เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553: 49) ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2553: 64-65) จินตวิทย์ เกษมสุข (2554: 3-4) เจริญ ราชโสภา (2554: 8-9) ประเสริฐศักดิ์ เหมไธสง (2559: 65-66) โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff. 1980: 219- 220) และ ชาดิด และคณะ (Shadid et al. 1982) ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยด้านการมีส่วนร่วมของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการและ ด้านการประเมินผล

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ศึกษาจากกฎกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3 ฉบับ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553 และ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ทำให้ได้กรอบแนวคิดใน การวิจัยด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 6 ด้าน คือการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผลการดำเนินการ และการรายงานผล การประเมินตนเอง

สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วม และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาเอกชน โรงเรียนในระบบ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4,426 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน โรงเรียนในระบบ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 354 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยสอบถามใน 4 ด้าน คือ การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ และการประเมินผล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครู ใน 6 ด้าน คือการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามผล การดำเนินการและการรายงานผลการประเมินตนเอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานวิจัยด้านทฤษฎี แนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสร้างเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 4 ด้าน และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน 6 ด้าน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง ครอบคลุม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และสำนวนภาษา ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ร้อยละและเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. การศึกษาการมีส่วนร่วม และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครู วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดประเด็นที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน เข้าด้วยกัน แจกแจงความถี่ ร้อยละ และเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของครูด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 1.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
 - 1.3 อำนาจจำแนก โดยวิธี การวิเคราะห์หาค่า t เป็นรายข้อ
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน โดยด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนด้านการวางแผนและการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.98$)
2. ครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยด้านการติดตามผลการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ด้านการรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.07$) ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.04$)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .673$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ยกเว้นการมีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และ

การมีส่วนร่วมกับการรายงานผลการประเมินตนเอง มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก ($r_{xy} = .800$ และ $r_{yx} = .804$) ตามลำดับ ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในกับการมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินการ มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก ($r_{xy} = .833$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) กำหนดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยการกระจายอำนาจการบริหารไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและมีอำนาจเป็นนิติบุคคล ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการของสถานศึกษา อีกทั้งครูเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งอาจมีส่วนร่วมในทางตรงหรือทางอ้อม ในการมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ หรือการประเมินผล ภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิพล จำลอง (2562: 146) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 พบว่าการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เดือนเพ็ญ ยลไชย (2562: 125) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่าการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปานดวงใจ แสนเกตุ (2559: 159-179) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก อรุณี ศิริสุขไพบูลย์ (2558: 70-81) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ประถมศึกษา ตำบลวังหั่ว อำเภอแกลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์ (2557: 66) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) อาจเนื่องมาจาก ครูทุกคนได้ตระหนักแล้วว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยคุณครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนา ปรับปรุงให้สถานศึกษามีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเข้ามาใช้บริการ

ทางการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันมิให้สถานศึกษาดำเนินการบริหารงานและจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ และยังเป็นการสร้างสรรค์คุณภาพทางการศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรที่มีคุณภาพให้สูงขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภาณพ แจ่มพลอย (2556: 79) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก สุดิต ชันชะหัดต์ (2561: 73) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก สุธรรม ตริวิเศษ (2562: 104) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ภัควิภา ลูกเงาะ (2562: 75) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ในระดับค่อนข้างสูง อาจเนื่องจากการมีส่วนร่วมมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การดำเนินงานของสถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกงาน และทุกขั้นตอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยเฉพาะงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานหลักและถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายใน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนันท์ ถึงสุข ศักดา สถาพรวงษา และเนติ เฉลยวาเรศ (2560: 93-99) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.87 ไศภิดา คล้ายหนองสรวง และ สุเมธ งามกนก (2558: 135-146) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารุณี บำรุงสวัสดิ์ วาโร เฟิงสวัสดิ์ และ ศิริดา บรชาติ (2554: 39-46) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัด นครพนม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน คือด้านการมีส่วนร่วม และการปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และด้านการทำงานเป็นทีม และ

ปัจจัยที่ควรส่งเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ได้แก่ การมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการติดต่อสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในการนำไปใช้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งการมีส่วนร่วมในการวางแผนเป็นขั้นตอนปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการเตรียมการก่อนการวางแผน การวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหา การกำหนดแผนงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล จึงควรมี การร่วมมือกันหลายฝ่ายในการวางแผนและหาแนวทางในการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่กระบวนการดำเนินงานที่รอบคอบ เพื่อความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานในสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นกระบวนการสำคัญในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสม การตัดสินใจที่ผิดพลาดอาจส่งผลกระทบต่อในด้านลบต่อการดำเนินงาน จึงควรมีการวิเคราะห์และหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนในการปฏิบัติที่ดีที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดโดยมีกระบวนการดำเนินงานที่รอบคอบ การตัดสินใจที่ดีจะอยู่ภายใต้ข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างรอบคอบและน่าเชื่อถือ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวนี้ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกขั้นตอน

2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ประชาพิจารณา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงทุกข้อ เพื่อให้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู และใช้วงจรคุณภาพ (PDCA)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู
2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
3. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 (23 กุมภาพันธ์ 2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก หน้า 1-5.
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. (2 เมษายน 2553). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก หน้า 22-35.
- กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546. (1 สิงหาคม 2546). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 120 ตอนที่ 74 ก หน้า 3-7.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์: พับลิเคชั่น.
- กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). *คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการบริหารจัดการมีส่วนร่วมของประชาชน สำนักประชาสัมพันธ์เขต 2*. อุบลราชธานี: สำนักประชาสัมพันธ์ เขต 2.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *นโยบายและการแนะแนวการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา. (2564). *ข้อมูลและสถิติครูและจำนวนสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนในสังกัด*. นครราชสีมา: ผู้แต่ง.
- จินตวีร์ เกษมสุข. (2554). *การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ ราชโสภา. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เดือนเพ็ญ ยลไชย. (2562). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). *การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบล เขต 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต)*. อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธร สุนทรายุทธ. (2552). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

- ปฏิพล จำลอง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประเสริฐศักดิ์ เหนือสง. (2559). *การพัฒนากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปานดวงใจ แสงเกตุ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของครูกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภักติภา ลูกเงาะ. (2562). *สภาพและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ภาณพ แจ่มพลอย. (2556). *การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี.
- เมตต์ เมตต์กรณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมประชาชน: องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ*. กรุงเทพฯ: บริษัท บุ๊คพอยท์ จำกัด. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วารุณี บำรุงสวัสดิ์, วาโร เฟิงสวัสดิ์, และศิริดา บุรชาติ. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 1(2), 39-46.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). *ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณี.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, และคณะ. (2553). *การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โสภิตา คล้ายหนองสรวง, และสุเมธ งามนก. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 27(2), 135-146.
- สุจิต ชันระหัดถ์. (2561). *สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สุธรรม ตรีวิเศษ. (2562). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา).บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุนันท์ ถึงสุข, ศักดา สถาพรวงษา, และ เนติ เฉลยวาเรศ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(2), 93-99.
- อรุณี ศิริสุขไพบูลย์. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1980). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1997). *Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University.
- Krejcie, R. V., & Morgan D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education March and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Shadid, W., et al. (1982). *Access and Participation: A Theoretical Approach in Participation of the Poor the Development*. Leiden: University of Leiden.